

Tietovarantojen avaaminen

Osma Suominen

Missä mennään -webinaari 29.9.2016

KANSALLISKIRJASTO - Kirjastoverkkopalvelut

Kansalliskirjaston linjaukset

Tietovarantomme ja palvelumme tukevat avoimuutta.

-- Kansalliskirjaston strategia 2016-2020

Valtionhallinnon linjaukset:

Julkisin varoin tuotettujen tietoaineistojen tulee olla **avoimesti saatavilla ja uudelleenkäytettävissä** yhtenäisin, selkein ja kaikille tasapuolisin ehdoin.

- periaatepäätös Kansalliskirjaston kuvailudatan avaamisesta tehty jo 2013
- suunnitelma Q4/2014-Q2/2015
- toteutus vaiheittain 2015-2017
- ontologiat, asiasanastot ja yhteisönimet jo avointa dataa

Hyödyt

1. Avoin data parantaa **tutkimuksen edellytyksiä** ja tukee **kansalaisyhteiskuntaa**
2. Kirjaston tietovarannot voivat saada **uusia käyttäjiä** ja **uusia käyttötapoja**
3. Kirjaston palveluiden **näkyvyys** ja **merkitys** tulevat esiin

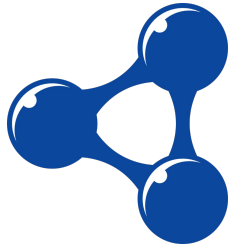
Kuva: Linda Tammisto / HY

Kuvailudatan avaamisen päälinjat

Olemassaolevien rajapintojen avaaminen

- ensisijaisesti kirjastojärjestelmien käyttöön

Kuvailudatan julkaisu linkitettynä datana

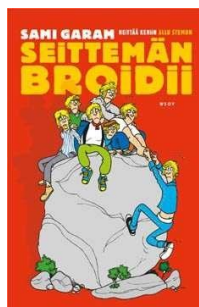
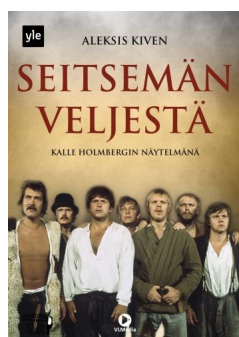
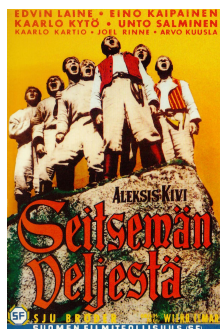
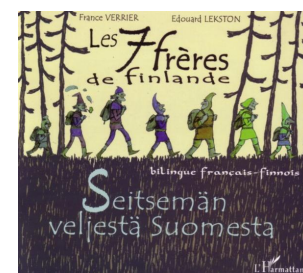
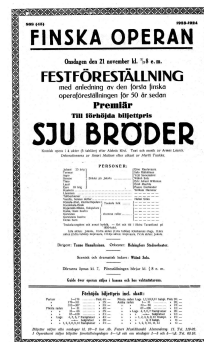
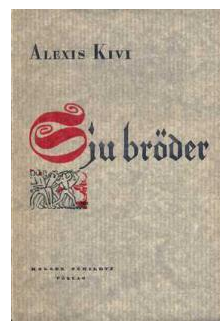
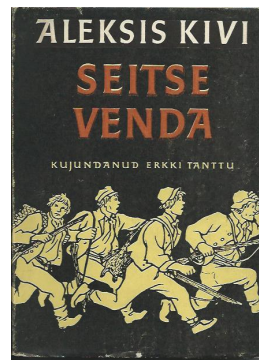
- kirjastosektorin ulkopuoliseen käyttöön

Olemassaolevien rajapintojen avaaminen

- **Poimintaluetteloitirajapinnat avataan 30.9.**
 - kirjastot voivat maksutta noutaa kuvailutietoja omaan kirjastotietokantaansa
 - koskee Melindaa, Fennicaa, Artoa ja Violaa (yht. 12M tietuetta)
 - poimintaluetteloitisisopimuksia ei enää tarvita
- **OAI-PMH-rajapintoja ei tässä vaiheessa avata**
 - tietueiden laajamittainen jakelu muilla tavoilla (Finna, linkitetty data)

Kuvailudatan julkaisu linkitettynä datana

- **haasteena sopivan tietomallin valinta**
 - BIBFRAME (1.0/2.0/Zepheira), RDA vocabulary, Dublin Core ...
- **keskeistä erotella teokset**
 - teos on mielekkäämpi linkityksen kohde kuin tietue
 - kirja-arviot, palkinnot, Wikipedia-artikkelit ym. kohdistuvat teoksiin
 - myös Finna voisi hyötyä teoksiin perustuvasta ryhmittelystä
- **teosten eristäminen bib-tietueista haastavaa**
 - kokeiluja tehty mm.
 - Kongressin kirjaston BIBFRAME-muuntimella
 - WorldCatin teostietokannalla
 - OCLC:n Work-Set Algorithmilla, jota käytetään WorldCatissa

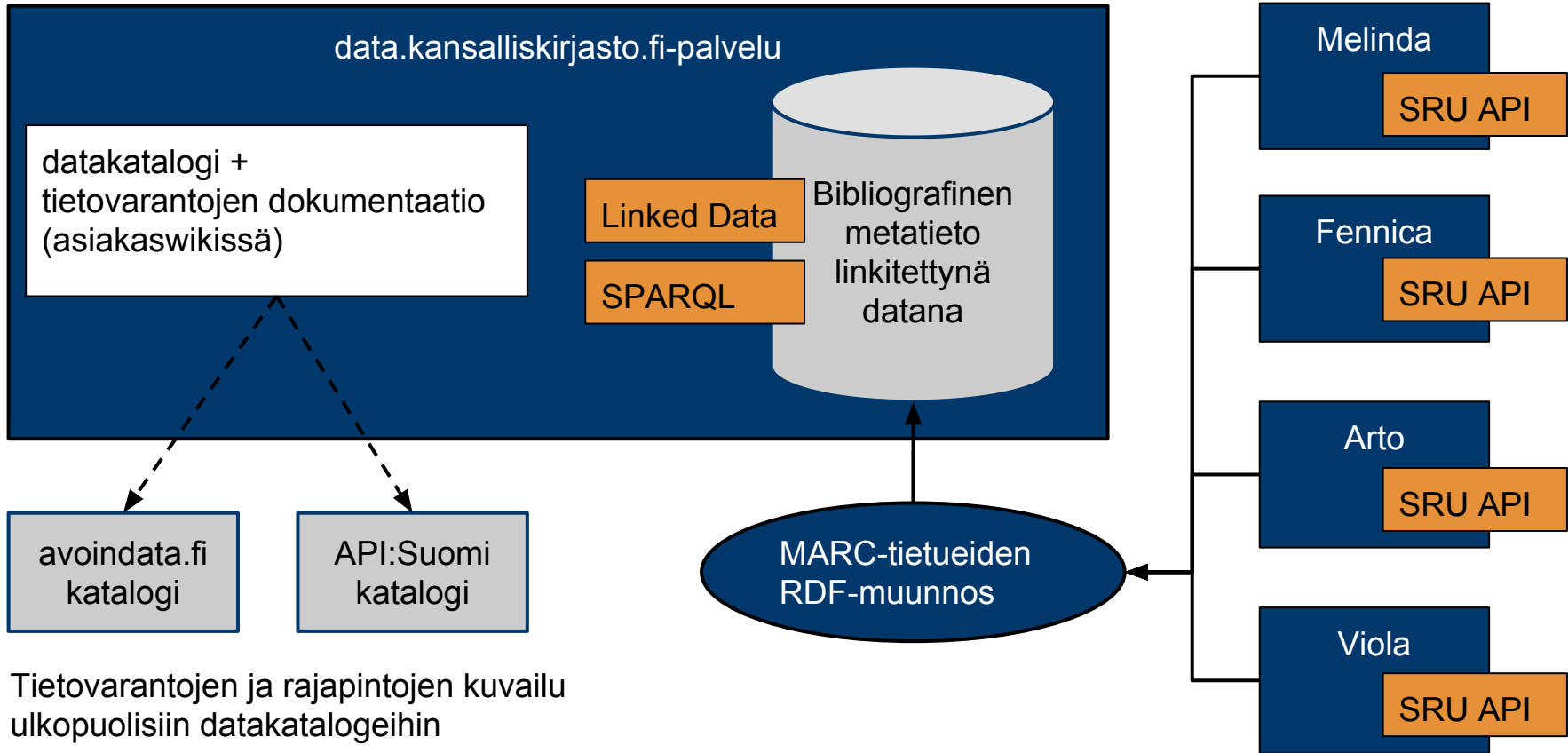

Datakatalogit

Linkitetty data

Tietovarannot

+ avattavat rajapinnat

Seuraavat askeleet

- **Poimintaluetteloitirajapinnat auki 30.9.**
- **Konversioiden ja teosten eristämisen jatkokehitystä**
- **Esitelmä SWIB-konferenssissa marraskuun lopussa**
 - “From MARC silos to Linked Data silos?”
- **Fennican avaaminen linkitettynä datana 2017**

Kiitos

osma.suominen@helsinki.fi

